

Va eși în toate zilele afară de Luni și a doua zi
după Serbătoria.

Abonarea pentru București pe an	128 lei
Șase luni	64 —
Șase luni	32 —
Pe o lună	11 —
Un exemplar	24 par
Inscripțiile linia de 30 litere	1 leu
Inscripții și reclame linia	3 lei

Abonarea pentru districtul pe an. 152 lei
Șase luni 76 —
Treisprezece luni 38 —Abonamentele începând la 1 și 16 ale fiecărui lună
Ele se fac în districte la corespondenții ziarului și prin poșta.La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne
comédie, 5; pe trimestru 20 franci.In Austria la direcțiile postale și la agențiile
de abonare, pe trimestru 10 florin argintii va-
lută austriacă.

OSOIU

Violare de legi, spoliare a proprietății, mare compromitere a cestiunii averilor Statului, scandalu, și prin urmare scădere a Statului Român. Aceste sunt faptele ministerului N. Crezulescu; mai adăogind că cine dă uă moșia a Statului pôte da totul.

REVISTA POLITICA.

BUCUREȘTI, 26 Augustu.
7 Răpăcina.

Publicăm mai le vale uă corespondință a noastră din Wiena pe care o recomandăm atențiunii publicului și mai cu sémă a domnilor comercianți. Nu este omă, fiă chiar ministru la noi din această epocă, care se nu scie că comercii nu trăiesc prin capitalu, ci prin creditu; care se nu scie că n' dă cându vei atinge, vei scădea creditulu unu comerciant, ai pregătitu ruina lui. Ei bine, corespondința noastră ne spune că Ministrul de comerț alu Sacsoniei, considerându calea politică pe care merge ministeriul nostru, a prevenit pe comercianții din Leipzig „a fi cu prudență și prevedere în privința comerțianților lor din România;” cea-a ce va se dăca, curat și limpede, a le scăde creditulu. Se mai scie încă că creditulu unor comercianți uădată scăduțu într' uă piață, elu va scădea de securu și curindu în toate piețele, și prin urmare ecă pregătită deplina ruină a întregulu comerț alu României.

Acastă durerăscă scire era foarte bine prevedută de toți căi citesc regulat această foie, căci de șapte ani demonstrăm în toate modurile și strigărăm pe toate tonurile, că unde nu este libertate și dreptate, comerțulu trebuie de securu se mără, întocmai precum mōre de securu omulu lipsit de aeru și de lumină. Ea însă, va servi pentru a lumina pe deplin pe cei cari se mai îndouiau încă d'acestă adevăr, și-i va sili pe toți a se ntruni ș'a lura era împreună pentru a sili, pe calea legale negreșit, daru a sili pe ori ce guvern a sta și elu în trinsa, ș'a nu mai impiedica libertatea și dreptatea, adică a nu mai ucide uă națiune îndică a nu mai ucide uă națiune îndică prin nesciință sau reua lor voință.

Costiunea ecă este de cea mai mare gravitate. Avem toate cuvintele a da celu mai mare credemintu corespondintelui nostru din Wiena și crepedem că mai cu sémă într' uă cestiune atăt de gravă, n'a putut scrie far' a avea dovezi temeinice. Cu toate acestea fiindu că este vorba de cea mai mare țucidere, de mōrtea cea mai sicură a unei națiuni, — căci sciu toți că n' epoca noastră mai cu sémă comerțulu este unulu din cele mai de căpeteniele elemente de viață, — suntem nevoiți a mai spera încă și prin urmare a priimi ecăscă scire cu ore care reserve. Prevenim însă pe dd. Comercianții și-i rugăm a scrie îndată la Lipska, a se informa bine ș'a ne face cunoscutu rezultatulu informărilor lor pentru alu da publicității.

Mai publicăm uă scire destul de însemnată și foarte plăcută, de se va adeveri, ce ne o dă gazetta oficială din Wiena. Ea o dă ca uă corespondință din Bucuresci: însă acea corespondință are valōre, căci ori cine înțelege ca ce corespondință pôte avea uă gazeta oficială. Scirea ce ne o dă s'o spunem îndată că este, că s'ar fi format în London uă companie cu un mare capitalu care are se propue camere a cerea căilor ferate în România, cu

prețuri omenesci, cu prețuri cari se facă, la noi ca pretutindine, ca căile ferate s'adnă prosperarea érū nu ruina țerei. Se fiă adeverată ecăscă bună scire? Și ecă este adeverată, cum n'o scie încă guvernulu și cum n'a anunțat-o spre a rădica dupe populu națiunii acelu bolovanu strivitoriu ce i l'a pus guvernulu, adică concesiunile ruinătoria pentru țera ce le a acordat guvernulu, cum a voit și cui a voit în secretulu cabinetulu se.

Ziarulu Independența Belgică de la 30 August, publică următoria depeși. London, 29 Augustu.

„Oficiulu telegraficu Reuter a priimitu de la Constantinopole, cu data de astă-zi, scire cari spunu că Pōrta și puterile au otăritu a sili pe principiile Cuza, a supune afacerea monastirilor la otărirea unu arbitru.” (adică la otărirea străinilor).

Acastă mare și vitală pentru noi cestiune este destul de cunoscută spre a nu mai avea trebuință a o mai desvolta aci. Se scie că Adunarea a votat la 25 Ianuaru 1862 că ea se va otări în țera și prin țera. Că totu adunarea la 23 Decembre anul espiarată, a votat în unanimitate (afară de d. Moruzzi președinte cabinetulu din Iași în anul trecut) că guvernulu se trecă în bugetulu statulu veniturile și cheltuielile acestor stabilmente, și se presinte adnării proiectulu de lege pentru definitiva regulare. Se scie că guvernulu a răspuns că „nu se va supune Adunării, fiindu că negociază.”

Se scie că în anul acesta chiaru a datu unu nouu memoriu puterilor prin care le cerea ca ele se retragă protocolulu alu XIII-lea, care prescrie uă comisiune în țera ș'apoi, la ne n'țelegere unu arbitru străinu care se regulede moșile noastre și înțelege că atunci când ori cine guvernul declară cănu se pōte supune adunării fiindu că compromite cestiunea, declară că recunōse elu însuși uă putere mai mare de cătu acea a adunării; ori cine înțelege că ecă guvernulu cere retragerea protocolulu alu XIII, declară elu singuru că recunōse oficiale valōre oficiale a protocolului și ori cine înțelege că singure aceste doue declarații sunt d'ajunsu spre a da dreptulu străinilor a interveni. Noi am declaratu, totu-d'ama, în aceste colōne că nu recunōsem protocolulu ci numai Convențiunea; și ecăscă chiaru o recunōsemu fiindu c'a primitu-o ș'a sancționatu-o națiunea. Cându directorul ecăscă foie a trecut pe la ministeriu, „ca unu meteoru,” cum a dîșu în Cameră d. Ion Brătianu, ecă ce dîșea prin depeși telegrafică, și cari este în arhivele telegrafului, primulu ministru din Iași, d-lui Cogălnicenu.

„Noi nu suntem datori a ne supune protocolului; ele nu ne obligă decăt d'ac în corpulu Convențiunii este ceva prescrișu. Predecessorii nostri ai făcutu mare reu supuninduse ecăscă ceteri, căci în protocolu sunt lucruri rele, cum spre exemplu legea electorală, unde se dîce că n'o putem modifica de cătu la adoua sesiune și cu aprobarea străinilor; sunt și lucruri bune în protocolu, pe care nu le putem pune în lucrare nefindu comisiune în Convențiune. Așia daru protocolu nu sunt uă lege pentru noi. Acum că s'a făcutu greșiala trebuie se căutăm cum se eșim dintr'însa.”

Acastă era grēua situațiune cându d. C. A. Rosetti a trecut prin ministeriulu Cultelor. Călugării Greci erau deja convocati oficiale prin decretu și numai era puțină a ș'anula acelu de-

cretu. Ministeriulu d'atunci în unanimitate și cu aprobarea d-lui Cogălnicenu, a otăritu a convoca Comisiunea ș'a da ca instrucțiune Comisarilor Români a cerceta mai întiu ca cestiune prealabilă, ș'a face cunoscutu Ministeriulu, „dacă comisiunea se crede compețente d'a intra în v'ra lucrare.” Acastă s'a presintat de către d. C. A. Rosetti chiaru prin raportulu către Domnitoriul, care raportu este de sicuru în dosariile Ministeriulu. Domnu C. A. Rosetti retrăgindu-se, acelu decretu a remasū ne suscrișu; însă actualu există, și onorabilitatea d-lui C. Bosianu, care era comisar și care cunōse foarte bine acestu adevăr, mai cu sémă cându ecăscă era și opiniunea domniel-sale, căci într'altu-fel n'ar fi priimitu a fi comisar precum și onoratulu Președinte alu cabinetulu din Iași, d. Cogălnicenu, sunt cele mai d'ajunsu chideșie spre a confirma că noi n'am recunoscutu nici uă dată valōrea protocolului. Guvernulu aptuale însă a recunoscutu protocolu cerindu oficiale retragerea lor; a făcutu mai multu; a refuzat supunere unu votu unanimu alu Adunării, ș'a declarat prin acestu faptu și prin cuvintele sale din Adunare că recunōse uă altă putere, ș' uă putere străinu, mai presus de națiunea Română. Aceste sunt faptele oficiale, cunoscute de tota lumea și nu mai este trebuință de cătu a fi aduse aminte.

Aceste greșială, mai multu de căt greșială — căci cine nu scie ce nume se cuvine faptulu că guvernulu a declarat că nu se va supune votulu unanimu alu Adunării, că se compromite cestiunea de se va supune, ș'a urmat d'a sta la putere ș'a negocia cu străinul, — aceste greșiale dîcem au adus dupe sinele cele lalte și cari sunt asemenea destul de cunoscute, căci s'au demonstrat necontentu în aceste colōne. Astifelu spre exemplu s'a arătat că guvernulu, fiindu cunoscutu oficiale că este despărțit de națiune, străinul inimic ilu vedu slab și prindu animă alu lovi. Astifelu străinul vedu că iē banii arendiloru daru refuză d'a regula prin lege cestiunea; că iē banii far' a face nici măcaru bugete, prinseră și mai mare cutedare d'a lovi și merșeră, precum atătarăm aci, pân' a parveni a scrie în foiele din Paris că guvernulu a luat banii spre ai întrebuința în folosul se, a cusare de securu ne drēptu, daru care scade națiunea, care atacă onōrea guvernulu ș'a națiunii. Străinul vedu încă că guvernulu nu recunōse autoritatea națiunii spre a legui ecăscă mare cestiune și că n' acestu timpu iē banii far' a face bugetu și merge încă pân' a lua din acele moșie în profitulu unu om mare, ș'a declara oficiale că n' asemenea impregiurări, calugării Greci sunt „proprietari, și proprietari de veci,” se animară și mai multu și chiaru foile franceze începură a susține spoliarea averilor națiunii române.

Noi particulari, protestărăm chiaru în facia Europei; Guvernulu însă a tăcutu, a inclinat capulu, ca totu celu culposu și slabu. Ș'acum ecăscă se va adeveri scirea de mai susu, ce va face? Vai! Acea-a ce facu toți cei culposi; acea-a ce a dîșu-o și lor și națiunii, d. Ion Brătianu. — „Dumnevoastră faceți și noi o se plătăm! — A! domni Ministri! ecă va mai fi re-

Vedē epistola către ziarulu La France, a secretariulu Redapțiunii Românu-lui, făcută cunoscutu națiunii în No. nostru de la 22 Augustu.

masu o singură schintee de viață în voi, decepțative ve concurăm, decepțative și reîntrați în dreptate, în legalitate, în națiune, căci astu-fel, și numai astu-fel mai pōte fi uă rađ de speranță spre a mai putea scăpa, celu puțin, cu pelea, cu viață din foculu de peire în care ne ați aruncat și ne aruncați pe totă ziua!

Și fiindu că vorbărăm de pericli de totu felulu ce ne amenință, nu vine firesce în mintea Românilor pericli de cari suntem amenințați, pe d'ua parte din partea Austriei, érū pe d'alta din partea Rusiei, prin noule aliancie ce se pregătesc? Nu scie ori cine că la unu nouu resbelu și la uă noue prefacere a Cartei Europei oia cea slabă se va sparge! Și slăbiciunea, desarmarea, demădularea în care ne ținu guvernele noastre nu este cea mai deplină? Nu ne a adus în stare în cătu se fimu meprisați de tota lumea? Se ne plecăm fruntea de rușine, și se ne urmăm datoria de cronicariu. Ecă ce spune Independența Belgică de la 20 Augustu.

„Acea unire între Francia și Austria, care se proclamă atăt de tare, ecă c'n de ce zile numai și numai pare a fi de cătu uă suveniru. Nimeni nu mai crede într'însa, și este uă convingere mai unanime acum c' uă restituire deplină a alianțelor aptuale nu va n' tărăzia a ș'arata la lumina cea mare. Se vorbește mai mulu de cătu ori cându d'ua combinare care va uni pe Francia, Prusia și Rusia într' uă noue întimitate și care va fi întărită prin concesiuni spontanee ce imperatulu Alexandru va da Poloniei. Principele Hohenzolern, care, de la ntōrcerea imperatulu de la tabăra de la Chalons, este la Saint Cloud, ar fi, principalele aginte alu ecăscă negocieri.

„Călătoria ce ambasadoru prusianu de la Paris a făcutu acum la Baden, ar fi fostu făcutu totu pentru ecăscă scopu. Acestu diplomatu îndată ce s'a ntorsu a cerutu uă audință la imperatulu și s'annunță c'a fostu priimitu astăzi, (30 Aug.) D. Budberg asemenea a cerutu uă ntrevedere d-lui Drouyn de Lhuys.”

Și'n No. de la 31 Augustu, Independența revine asupra ecăscă cestiunii, uă susține ș'adaogă că și Italia intră în ecăscă noue aliancie.

Acum ca se ne împlinim datoria pe deplin se traducem aci și cele dîșe de ziarulu la France de la 31 Augustu.

„Corespondențele din Germania vorbescu d'spre unu scomot și raitoriu în privința atitudinii ce se crede că va lua Prusia în impregiurările aptuale. Se susține totu d' uădată c' ecăscă este cauza că principiile de Hohenzollen a mersu la tubăra de la Chalons și comitele de Goltz a venit la Paris.

„Se crede că Cabinetulu de la Berlin va căuta, dîcu acele corespondințe, a ș'apropia de cabinetulu Tuleriilor. Politica urmată de Austria la Franckfort a ne mulțumit foarte, precum este lesme de înțelesu, pe regele Guillaume și pe d. de Bismarck. Ei au vedutu uă ntrepredere îndreptată pe curat în contra preponderinței prusiane în Germania, și s'au mișcatu ca de unu act de ostilitate. Pe d'altă parte cancelaria din Berlin aru înfăcișa proiectele curții din Wiena în privința Confederațiunii ca unu act de neîncredere în privința Franciei, și felurile combinări de unitate germanică ca îndreptate esenciale contra politicii fran-

cese. Prin ecăscă cabinetulu prusianu ar cugeta a se putea apropia de curtea Parisulu.

Plecându din acestu punct de vedere, Prusia ar căuta a deveni osia și mijlocitorulu unei invoiri în cestiunea Poloniei ș'a marilor interese ce sunt legate de dînsa. Ea ar spera se pōtă lucra su eficacitate asupra Rusiei, care este, foarte aștăta contra Englierei ș'a Austriei, pe cându, cu toate ne n'țelegerile cari o despart de Francia, ar fi dispusă a face pentru ecăscă din urmă putere concesiuni mai mari de cătu pentru curțele din London și din Wiena.

„Nu scim ce este adevărut în aceste informări, daru stăruirca cu care corespondinții nostri ni le semnală ne face uă datori d'a le raporta.”

Totu ziarulu la France de la 1 Sept. anunță încă că se vorbesce d' uă schimbare în politica cabinetulu Prusiei ș'adaogă următoria linie.

„Ocașiunea ar fi bună pentru a eși Prussia atăt în facia Germaniei cătu ș'a Europei din pozițiunea negativă în care s'a ncăpăținat d. de Bismarck, și care a datu cale Austriei a se pune în capulu mișcării în Germania.”

Nu negăm c' aceste toate dîșe în ziarulu La France au uă mare însemnătate, mai cu sémă c' ecăscă foie este unu organu mai dreptu alu d-lui Drouyn de Lhuys, care este amic alu Austriei. Din acestu punct de vedere avurăm datoria a pune pe cititorii nostri în pozițiune d'a sciti totu ce dîce. Dar ce ciscigăm noi, dacă ar fi așia? Cădemu din ghiarele Austriei spre ghiarele Rusiei. Numai Ministeriulu aptuale s'ar putea lauda că elu le scia toate acestea și d'ace-a a datu drumulu armelor din Russia, și ne-a lăsat pe noi desarmați, a impuscatu pe Poloni, a datu Rusiei podul de la Sculen, și a luat adevărta de la colonelulu Milcowski, precum o spune însuși Monitorulu că nu va mai supăra pe Rusia, prin România. C. A. R.

ROMÂNII

Civilizațiunea actuală a Europei.

Amu ascultat, de vro doue luni trecute, cu totă răbdarea, cu totă atențiunea, cu totă nepărținirea, cele ce s'au dîșu și s'au scris în cestiunea Polonă: înțelegu așia numită înfrângere a neutralității noastre de poloni conduși de d. Milcovsky. — Amu auditu cele ce dîcu și omeni publici și omeni privați; și guvernatori și guvernamentali și guvernai. Amu cititu cele scrise de presa națională și de presa străină. Amu ascultatu cuvintulu cetățeanulu de țergu, ca și pe alu locuitorulu de la câmpu. Am studiatu patima ca și rațiunea cea rece și senetōsă; în cătu acumu avindu-mi convingerea mea formată, uzezu de dreptulu meu de om și de cetățenu alu țerei mele, spre a dîce și eu unu cuvintu în ecăscă cestiune însemnată, care făcu mare scomot.

Voiu vorbi și voiu argumenta nu ca avocat. Lumea a auditu pe avocați. Voiu vorbi ca unu simplu cetățeanu jurat, cu mâna pe consciință, și declaru de pe acum în constința și în numele lui Dumnedeu, că cea-a ce dîcu, așia este... GUVERNULU a GREȘITU.

Mai nainte de toate, trebuie se mărturesc că ori ce om de cugelu, se

miră, cumă dupe atâtea prohóde ce s'a cântat adevărului, dupe atâtea lopeți de țerină ce-i s'au furnat în cap, după atâtea atestate de patriotism și-au dat omienii de la guvern, guvernamental și organele lor, se miră, dîc, cumă fericiții dîlei n'au olergat încă la unu mișlocu, adică la declinarea supstantivului masculin, *patriotismu*, și se cante din surle și tobe:

Eu suntu patriot,
Tu esti patriot;
Elu e patriot.
Noi sumentu patrioti,
Voi sunteți patrioți;
Ei suntu patrioți.

Cu toți sumentu patrioți. Lumea se mai miră de ce nu faci întrebunțare de cunoscuta expresiune a unui om, pe care d-lorū trebuie se-lu fi; cunos-cândū, căci este *russu*. *Pothemkin*, căci elu este acela, care la plecarea lui din București, veșinduse asediat de mulțimea nonumerată a rusolatrilor amatori de boeriă, i-au adunat pre toți într'nă sală mare, și spre a scăpa de uriciosul obicei alu supscierii atătorū pitacurii parțiale, le dișe se în genuche în jurul lui, și rădicandū mânăle sale asupra capetelor, lorū strigă muscalul în glas mare: „*seza bōiārū!*” Așia și d-lorū, de ce nu faci asemenea aduninduse la unu loc și strigandū și uă dată *pentru* a totu deuna: *Toți sumentu patrioți*. De acolo să se puia eru pe

Darū din tóte aceste, ce ese? Cea eșitū? Miseria de tóte dîlele. Și ce pôte eși din atestate de patriotism, de escelentū, de învețiatū, eruditū, luminatū, strelucitū la care betā țera stringe din umere ca la comediū; însă totū își aduce aminte de canteclul Transilvanū:

„Hora bē și veselește,
„Țera plānge și plātește.”

În adevērū, tristă rolă jōcā românii în trebile actuale a le Europei. Tristū sumentu represintați noi în marea horā a națiunilor. Sumentu puși la *index*. Lumea ne arată cu degetul. Dacă este că opiniunea publică se fiă privită ca expresiune a voinței popórelorū, și presa organul acelei opiniuni, dacă este se ținemū sēmā de unanimitatea cu care au desaprobatū presa independență din Europa, pașii guvernului nostru în cestiunea polonă, apoi cele ce dîcemū, suntu niste adevēruri matematice.

Ne întrebāmū, privindū la păcatele presintului: ore așia de miserū și stingaciū, se fi lucratū și vechii romāni, cānū fu vorba despre contingintulū ce li se cerea a aduce din partea la pătura civilizațiunii ce se pline-a în dîlele lorū? De au lucratū totū așia de mișește ca noi cesti de astā-đi, cum s'au mai păstratū, cum s'au mai strecuratū această nefericitā țera prin trātate vijelii și valuri de suferinți? Durerea ce stērnū în ānima nōstrā niste atari reflecțiuni fu înbalsamatā de cante-va cuvinte aruncate unde-va de unul din cei mai mari omienii ai Romānilorū.

„Romāni, dîce în veci regretabilū N. Bălcesco, s'au purtatū totū „d'anna ca niste viteji, au făcutū cele „mai mari jertfe, și-au vārsatū sangele penā la unul pentru apārarea „civilizațiunii și a libertății, și Euro- „pa, de ar fi recunoscutōre, ar plāti „cu ore-care faeri de bine jertfele „lorū.”

Intr'adinsū, se aruncāmū o ochire fōrte repede în trecutul nostru istoricū, spre a proba prin fapte guvernului nostru de astāđi, că patria romānilorū s'au păstratū până în dîlele nōstre, nu cu uă politicā tocmai ca cea-a ce urmēzā eșū. Și rugāmū pe guvernū, se nu ne ție de reū, dacă ținemū așia multā la lăvețemintele istoriei. Au dōrā n'a

dișū însu-și *Caramzin*, care ca unu istoricū *moschicescū*, trebuie se fie fōrte familiarū guvernului nostru, că „istoria „este testamentul lāsāt de către stre- „moși strenepoților ca se le servē- „scā de talmācire timpului de faciā, și „de povățuire timpului viitorū? De! ce se facemū! Noi iestia antiguverna- mentalii sumentū camū bigoți. Ne camū ținemū de cuvintele depe urmā, de testamentul strebunilor nōstri. Celū puțin credimū, că în acestū casū, și măcarū de *hatirulū rusulū Caramzinū*, va fi și guvernulū de idea nōstrā. S'ap- oș acea-a nu vorū fi bānuți c'au scrisū de patimā ca se supere ministriulū Crezulescu.

Ce dîce într'adeverū istoria? Ea ne spuno că Romāni au fostū cei ānteiū în Europa cari au avutū armii regulate: Moldovenii la 1400, suptū domn- ulu Iuga; Muntenii la 1410 suptū Mir- cea celū mare. Ei au fostū dîce unu istoriografū modernū, d. Cogălniceanu, în cursulū mai multorū seclii apār- atōri religiiunii și a civilizațiunii în contra islamizantulū și a barbariei asia- tice. Numele lui Mircea celū mare, alū lui V. ad Țepeși, alū lui Ștefan celū mare, supranumitū valulū creștinatū, de către însuși capulū lunei catolice; numele lui Mihai Vitezulū și alū lui Șer- ban Cantacusin care în preună cu So- bieski alū Poloniei au scāpatū Viena de Turci, meritā a fi pnenumerate între apēratori progresulū omenirii, căci cu precilū sāngelui lorū au împiedecatū pre musulmani a strebate în ānima Euro- pei. Ei n'au deschisū porțile țerei torintelū barbarū, precumū se face pe la noi astā-đi, ci le au închisū și apār- ratū cu piepturile, cu capitele lorū.

De ce n'a voitū Dumneđū ca a- cestii bărbați mari, se gāsescā imitātori și în generațiunea actualā, cāndū a- cumū cu nisce sacrificii multā mai mici, ar fi făcutū lucruri fabuloșe?

Înse bātrīnii nōstri nu erau înve- țiați a da napoi din facia nici unui per- iclulū și ei stricāu a fimari în timpī de pace precumū stricāu a fi în timpī de resbelū. Romāni au fostū cei āntei cari au recunoscutū și protegiatū în patria lorū tolerință religioșā și liber- tatea consciinței. Pe cāndū în alte țeri, secte și religiiuni deosebite, erau pri- gonite, persecutate, în Romānia, fiā- care se ruga lui Dumneđū în religiu- nea ceī plăcea, liberū și nesuperatū de nimine. O picăturā de sange nu s'a vārsatū la noi pentru acestā, pe cindū aiurea s'au vārsatū torinți.

Ei au fostū dintre cei āntei, cari au înbrățiatū tiparulū (1512). Ei au fostū dintre cei āntei cari suptū Matei și Vasile Lupulū, au adoptatū limba naționalā în bisericē (1640). Cancela- riilb și scōlele nōstre în seclii XV, XVI și XVII s'au bucuratū de unu re- nume întinsū. În ele s'au formatū unu mare numerū de omienii însemnāi, între caril se nu ultimā a însemna și pe Sobieski fratele mātuitōriului Vieniū. Codicile nōstre au servitū de modelū acelorū ale Rusiei. Instituțiunile nō- stre au fostū admirate de Petru celū mare care le-au numit drepte și cre- știnesci. Romānulū Nicolae Mileșco, a fostū preceptorulū marelui reforma- torū alū Rusiei și āntelulū ambasadoriū alū Czarilorū în China. Romānulū Pe- trū Moghilū, este fundatorulū acadē- miei spirituale din Kiew. Romānulū Pa- vel Berindel este autoriulū āntelului dictionariū slavo-rusū. Romānulū He- rescu, scriitorū renumitū, este funda- torulū universității de Moskva. Romā- nulū Dimitrie Cantemir, principe și mare eruditū, mare autoriū, este pre- ședintele acadēmiei scințilorū din Pe- tersburg. Istoriografulū imperiului Tur- ciei, Romānulū Antehū Cantemir, mare scriitorū, poetū și diplomatū, este su- pranumitū Boileau al Rusiei.

Cu greu va gāsi cineva uă cau- sā, unū cāmp de bātāi ce se se fi

datū pentru libertate, civilizațiune și religiu, în care se nu fi luatū parte și romāni. Astūfelū, după venirea fana- rioților după începerea decadinței, du- pă ce li se include ori ce carierā poli- tică și militarā, îi vedemū că umplu armata lui Carolū alū XII regele Sve- diei. Ei alergū în glōte suptū stēguri- le Principelū de Savoia, Duce alesū alū ostirilorū imperatorilorū Germaniei și inemicū ne 'mpacatū alū sectatori- lorū semi-lunei. Ori cine s'a sculatū în numele acestorū trei principii: religiu- ne, libertate, civilizațiune, au aflatū în tre romāni apuratori cālduroși, bravi, desinteresași.

Așia au știutū lucra strebunii, pen- tru ca se nu remāie în urmā, pentru ca se mērgā la o laltā cu lumea cea laltā, cu seculū.

Puteți se ne respundeți: că și a- cumā este totū așia, că guvernulū im- pinge țera totū pe calea propāșirii, și că nu scapā nici ua ocaziune pentru a- nu afirmā esistența și drepturile nați- unii romāne.

Uā singurā întrebare pusā și des- legatā, va areta dacā lucrulū este a- șia sau nu.

Ce crede guvernulū nostru că au făcutū domniū Șerban Cantacusin și Constantin Duca în 1683 cāndū se ve- dūrā luai înainte de „toiuū” armate- lorū turcești care suptū Mahomed alū IV, mergeau să iē Viena, se doborē imperiulū austriacū, se pātunđā, în ā- nima Europei și se stingā cele dupe urmā semne a le civilizațiunii? Permi- te-ne ai spune noi.

Era îngrozitōre privirea numai a acestei armate, căci se compune de peste 250,000 omienii. Se adunase tāt- țarimea de pretutindinea. Așiderea Tur- cimea de la resăritū, apusū și mōdā-đi. Domniū romānești, Cantacusin, Apaffi și Duca, cu tóte ostirile lorū, au fostū siliți d'a mări lagărulū turcescū la Bolgradū, Sultanulū a remasū aco, eru Cara-Mustafa vizirulū a mersū și a pusū asediulū dreptū murii Vieniū, începandū a bate cetatea din tóte părțile.

La apropierea acestui potopū, im- peratoriulū Leopold I, pārsi Viena și fugi la la Linz. Cinci dîle de mai în- tārđia în cetate ilū prindea Turcii de la ușiā. De la Linz, imperatoarele im- plorā ajutoriulū Polonilorū. Domniū ro- māni și ostirile lorū își așeđiarā cor- turile în mica pădurice numitā Gatter- hoelzel, aprōpe de Hezendorf, o mie pași mai susū de palatulū Schoenbrun. Pe cāndū Turcii se ocupā a bate ce- tatea, romāni erau întrebunțāți a face podulū de pe Dunāre. Darū ei lucraū cātū mai încetū doarū va apuca a veni ajutorū creștinilorū din cetate. A- farā de acestā Șerbanū profitā de o- casiu, pentru a întēține relațiuni a- scuse cu asediați, prin mișlocirea u- nui pater Iesuit pe care-lū ținu as- cunsū în cortulū seū. Șerbanū îi asi- cura despre totū sprijinulū seū. În- tārđia speranțele lorū, îi prevenea des- pre ora în care puteau face uă eșire, spre a dārma lucrārele făcute de in- suși elū, îi sfātuea se ție bārbātește, āncā cāteva dîle, căci Turcii sfārșescū plbnera de tunū, și nu vorū mai avē cu ce bombardā cetatea. Le scrise des- pre apropierea lui Sobietki. Creștinii au avutū probā de sinceritatea romā- nilorū din acea-a că tunurile nōstre erau încărcate pururea numai cu paie; că soldații romāni au fostū cu strāș- nicia popriți de la ori ce pradā; în fine că în doue eșiri ce au făcutū nemții despre partea romānilorū, n'au fostū surprinși.

La 11 Septembre soșește și So- bietki cu Poloni. Turcii esū naștea lui spre alū opri de a intra, căci după unū bombardamentū de 63 de dîle, sperā că va fi slābitū în deajunsti ce- tatea pentru a o putē lua. Darū Polo- ni dāndū bārbātește bātāie, au resbitū pre pāgāni, cari speriați au ruptu-

de fugā, pārsindu-și corturile, vitele, provisiunile, și tóte avuțiile lorū.

Astūfelū se mātui creștinătatea de turcire numai prin concursulū bār- bātescū și inteliginte a doue popóre ce ar merita o sōrtā mai bună. Romā- ni și Poloni.

Până a nu se întorče acasā, Șer- banū a ridicatū în onōrea acestei bi- ruințe și a Romānilorū, uā cruce de stejarū, naltā de șese colți, pe care scrise latinește:

„Înālțarea crucei este ținerea lumē. Crucea e podōba bisericiei, paza împārāților, întārđirea credincioșilorū, mārirea ingerilorū și rana dracilorū. Noi Șerban din mila lui Dumneđū princi- pele, moșteanulū și Domnū etc. țe- rei Muntenesci, amū rădicatū crucea acestā în loculū acela unde în tóte dî- lele se se cinstescā de toți omienii în- tru vecinica pomēnirea nōstrā a lorū nōstrii pe timpulū cāndū vizirulū Cara Mustafa Pașia ocolise Beciulū din Aus- tria de josū în 12 Septemrie anulū 1683 etc.”

Crucea acestā, se ținu pînā în dî- lele lui Șinca în curtea arhiepiscopu- lui din Viena.

Onōrea de a fi mātuitōrulū Vieniū, împreună cu Sobietki alū Poloniei, este recunoscutā lui Șerban de însuși comitele Valstain, ministru imperialū, adresatā domnului Valachiei la 28 Fe- bruariu 1688.

Acumū, după politica ce s'au inau- guratū astāđi la noi, ne este ertatū a întāri cu tótā siguranța, că guvernulū actualū de era în loculū și timpulū lui Șerban Cantacusin, ar fi datū de totū în nemți și poloni, alature cu turcii, pe cāndū Șerban n'ar fi datū în poloni la Costangalia nici în raptulū capulū. S'ar fi mātuitū Viena daca principiū ro- māni lucraū, la 1683, suptū impresiu- nea unei politici strimte și necalifiabile ca cea de astāđi? nu. Așia darū ecā probatā că bātrīnii Domni, sciau osebi multū mai bine cauza țerei lorū, cumū și a civilizațiunii și omenirii de causa barbariei, a streinului și a inapoierei neamului omenescū.

În adevērū, ce ar fi popritū pe Șer- ban vodā, pe Duca vodā, tributari, va- salii ai unui despotū putericū ce'i luase, ce'i inedușise cu cele 300,000 de turci și tātari, d'a face, creștinilorū din Aus- tria și Vieniū așeđate, tóte relile care le făcēu și turcii geloși, preputori, pismātareși? Au dōrā nu se aflā a- cestii Domni în o pozițiune multū mai grea, în facia turcilorū, de cātū nu este guvernulū Romāniei libere în facia ru- șilororū? Putēu ei și sperāu înșela ar- gusulū celā cu milione de ochi alū os- manliului? nu. Și cu tóte aceste, ei au scitū lucra astū-felū în cātū au a- jutatū puternicū causa creștinatāții și a civilizațiunii, și nici cu turcii nu s'au stricatū. Și pentru ce? Pentru că mai nainte de tóte, popórele ca și indiviđii, Domni ca și particularii, au constiința lorū. Șerban Cantacusin, acelu Domnū care au făcutū multū pentru civilisarea Romānilorū, n'au iroitū ca cooperarea lui la asediulū Vieniū, la uciderea cre- știnatāții, a libertății, a civilizațiunii, se rāmāie ca o pata nēgrā asupra con- scinței poporului romānū. Elū n'au voitū ca strenepoții lui și ai contimporanilorū lui, se fiā aretați cu degetulū în lume, ca cālāi, ca ucigași de popóre lumi- nate, ca complici ai barbarilorū de la rāsāritū. Datoria, judecata, rațiunea, patriotismulū sta la dānsulū în capū, nu suptū tālpi; pentru acea-a a lucratū astū-felū, în cātū numele lui se fiā po- menitū cu amōre de tótā creștinătatea, de tóte generațiunile romāne, în tre- cutū, în viitorū.

Darū crede guvernulū nostru că în felulū în care a lucratū, a asternutū țe- rei unū patū de rose, că i-a asicuratū

¹ Șinca, anulū cronicei 1683.

² M. Cogălniceanu.

unū viitorū mai bunū? Fie bine incre- dīnțatū că nu. Puie urechea în țera, și va vedē ce dîce ea, ce dîce opini- nea publicā, ce dîcū clasele cele ne- dependinți de dānsulū. Scōțā capulū pe ferēstrā afarā, și numai atunci va vedē lumina. Nu tótā țera se compune din apinjuți.

Adresele de comandā n'au fostū nici uā datā expresiunea cea senātōsā a voințelorū țerei, nici țaria unui gu- vernū bunū și poporariū. Nimine n'a vāduțū în viața lui mai multe adrese de mulțumire ca caimacamulū Vogo- ride... și apoi?... deșertāciune...

Ni se totū cānta despre neutrali- tate, despre neviolabilitatea teritoriului romānesci etc. etc. *Surtout pas trop du zèle*, au dișū bātrānū diplomatū Tal- leirand. Tóte lucrurile se le facemū mesurate în lumea acestā păcātōsā și nenorocitā. Altmintre unū prea mare usū, ajunge a fi abusū. De o cam datā lumea se înșelase de aceste cuvinte, ca de canteclul unei sirene, darū pe urmā adevērulū a plutitū, lumina s'a fă- cutū. Pe urmā toți au dișū acestū *zeli*, de ce nu s'a pusū și n'apoprirea arme- lorū moschicesci? De ce s'a prepusū în cestiunea armelorū italianesci? Ce amestecū mai auđimū că este cu niste crime unguresci? Eacā atâtea păcate cari ne atragū, cu dreptū cuvintū, din partea Franciei, Angliei și a Europei, prepusū de rusofili, de instrumente ru- sesci. Cine nu stie că unirea nu s'a decretatū nici în conferințele din 1856, nici în cele din 1858, pentru că n'a voitū Anglia, care striga în gura mare, în diarie, în parlamentū, în congresū, ca unirea este uā *manopre rusescā*; ca unirea principatelorū în locū de a slābi, va întāri mai multū pe Rusia, care are aice simpatie puterice; acestū limbajū ilū ține Anglia și astāđi, și se scie că gla- sulū poporului englesū, este glasulū lui Dumneđū pentru popórele asuprite. Cumū au doveditū guvernulū nostru de cinci ani încōce, că noi nu sumentū ruși, că n'avemū simpatii pentru Rusia mai multū de cātū pentru Europa ci- vilizatā?

Pôte se ni se respundā ca fără a fi rusofili, actualminte, interesulū țerei ne cere a fi pentru politica Rusiei, a fi aliații ei: căci ea singurā ne pôte da garanțiile cele mai mari; că stricāndu-ve cu dinsa, nu cāstīgāmū ni- micū, fiindū că resbelulū pentru Polo- nia nu se va face. Tóte aceste poli- se fiā bune și frumoșe pentru cine nu vede de cātū la virfalū nasului seū. De raționāmū însă unū momentū, disco- perimū ca nu tocmai acestā este poli- tica ce s'ar lovi cu interesele romāni- lorū. Eacā pentru ce.

Ori ce națiune, are o politicā a sa propriā, aliații ei firesci. Politicā nōstrā pôte se aibā ochii țintii spre Nordulū barbarū, pôte se fie unū sa- telitū alū lui sau se țintescā spre o- cidentale luminatū, civilizatū, care ne-a garantatū puținile libertăți ce avemū astāđi; care ne-a scāpatū din ghiarele rușilororū, și care este în stare a ne în- lesni desrobirea Besarabiei? Cari suntu aliații nōstri firești? Muscalii, unū po- porū de originā slavā, vulturulū care stā gata a ne înghiți în tóte dîlele, sau francesii, italianii, și la estremū chiarū englesii, ca popóre depārtate de noi, și cari n'au altū interesū de cātū prosperitatea nō- strā? Politicā Europei luminatē, poli- tica re'nvierii naționalitățilorū, trebuie se fiā politicā nōstrā, căci acestā ne- a înviatū și pre noi, precumū a înviatū pe italieni, și precumū catā a n'vina și pe poloni.

Ce felū, noi pololū liberū și li- beralū prin tradițiune, se venimū a simpatiza c'unū colosū care catā a ucide pre Leși, prin noi, și apoi pre noi prin Leși, cumū ne-au mai ucisū? Noi se tindemū mână de ajutorū unui imperiū, în ochii cărui-a drepturile popórelorū

suntă nulă, în ghiarele cărui-a se bate de mörte Besarabia, care este simbolul dispotismului, alü ignioranței, alü răpirei, alü intrigei, alü sfășierii, care este un scandalu între nemuri? Darü atuncea unde remâne cauza celui dreptü? Unde remâne solidaritatea cea morală care treluțe se predomine între popórele apăsate, dependinți, desmădulate? Unde remâne bunul simțiü care ne spune că și astăzi, că și în 1848, că și'n 1853, dreptulü n'a fostü în partea Rusiei? Ce? noi Români o se eșimü din lume? Noi se mergem cu Anglia, cu Franția, cu Italia, cu Svedia, cu Norvegia, cu Germania și cu totă cea laltă lume care se oțereste acuma de atăți sänge nevinovatü ce se varsă din äanima martirisatei Poloniei? Și cu cine vremü se mergem, cu d. Bismarck care a ajunsü însuși a fi uiditü? Nu cumva vremü și noi păcătoși se speculämü cu sänge omenesü cu diplomațiü cu äanime de granitü, noi acei ce tocmal prin uä asemene politică, ne-amü vedütü țera împărțită în trei puncturi cardinale a le globulü? Ce felü, astă-đi cândü tóte popórele mari și mici, libere și nelibere, își facü uä onóre de a tinde o mână de ajutorü cavaleresculü poporü alü Poloniei, d'a le arăta simpatia, d'a de uä lacrimă pentru acestü nefericitü disperatü, numai noi cu d. Bismarck și Knézulü Gorceacof se le dămü în capü? Äu dóră voimü ca în diua în care se va serba banchetulü reinviärei Poloniei, numai noi și copii nostri se stämü la o parte, roșindune de lasitatea nóstră cândü popórele cele lalte ne vorü stigmatiza cu fierulü trädării pe frunte? Nefericită tactică! Disperatü retăcirol

Și se nu se spariä nimine de cele ce dicemü. Nu'i cerimü nici se se alieze cu Poloniä. Äi cerimü la urma urmelorü cea-a ce caută singurü tótă diua: se fiä celü puciniü neutru în tótă puterea cuvintulü, darü neutru astü-felü în câtü se nu fiie pentru ruși numä și pentru Leși cumä. Äi ceremü se nu inpusce și se lege pe unü, și se trecä armele altorü. Cerimü se nu dea nóptea podulü de la Sculeni, pe mäna muscalorü. Gerimü se nu se facä polițaiulü, gendarmulü rușilorü luindü inscrișü și garanțe de pe la proprietariü termurenii Prutulü, că nu vorü trece Leși dincolo. Ceremü se nu persecute și se nu isgonescä din țerä, cumü a isgonitü, pe nefericitü Poloni, ce petrecü între noi pacinicü de 10—15 ani. Cerimü se facä a se descredita de póte cea-a ce s'a acreditatü prin presa Europenă, că Colonelai Milcowski a picatü într'uä cursă tinsă de guvernü, pe cândü guvernulü stia de multü de venirea lorü; și de vrea se lucreze ca unü adevăratü neutru, putea se'i poprască a pune piciorulü pe pământulü românescü, stabilindü oștire pe Dunäre din momentulü ce jurnalele și alte stiri... äu datü alarme. Ceremü se fi remasü perfectü neutri, se fi remasü cu braciulü deslegatü, cu acțiunea liberă, ca se ne putemü arunca în partea cea-a din care amü fi vedütü că vine mai multü bine pentru țera nóstră. — (Nota bene, acestü bine, nu ne póte veni nici uadatä de la ruși.) — Nu trebuie se uitämü cestiunea ce ne dedü unü martirü alü causei nóstre. — N. Bälcescu, — cândü dise: *ca unü Statü chiarü de a doua mänd, póte ajunge arbitru cumpănii politice, cândü va sci a arunca la timpü uä greutate într'acea cumpänă.*

Mai pre susü de tóte, se nu uitämü că avemü a face cu niste puteri, de la care depinde sórta nóstră, cu niste puteri care äü facütü unü resbelü mare pentru a sterpi influința rusescă de la Dunäre; cu nise puteri cari d'a striga prin organele lorü că guvernulü nostru este unü organü orbü alü Czarului. Se nu uitämü că Austria voiesce se ne discrediteze, și cantä a arunca neincetatü asuprä-ne, pétra de

rusolatri. Se nu uitemü, în fine, că este vorba de unü schimbü la Dunäre pentru Roma și Veneția; că noi suntemü precuälü acestui schimbü, și că astă-đi nu ne-amü mai remasü de câtü simpatia Rusiei spre a pune mână pentru noi... vai de noi!...

Scimü bine, că la tóte aceste o se ni se respundä cu'n teancü de jurnale... guvernamentale în mână, că cea-a ce s'a facütü și se face, este lucru frumosü, că diariile din Europa aprobézä, etc. Noi ca omü bätirniü și imparcialie, cunoscändü că nu lingușitorii suntü cei mai bunü amici ai celorü puterici, vomü respunde c'uä anecdotă bätirnescă, la care amü fostü faciä. În anulü 1734, se aprinsesä o cazernă în capitala Iași, trivoga se bate, alérgä tótă lumea, vine și Vodä. Cândü inträ pe póttä, unü óre-cine care era de jurnä, alérgä înaintea Domnului și, in-cepe ai raportai, cu acei termeni, de tipicü cu care-i raporta în tóte diitele, dicändü: *Prea înaltäte Dóme! Cazarma se aflä în bună stare.* — Minciuni, spu mișelule, respunse Vodä, indreptändulü spre focü; mișil casarma arde.

Äsia pătescü guvernele și cu organele... deprinși a lituși dupe tipicü. Casa arde, și ele'i spunü că se aflä în bună stare.

Teneat risum amice... X. X...

Correspondință particulară a ROMÂNULUI.

Viena, 31 Augustü.

Ministeriulü de interne alü Sacsoniei a trämisü camerei de Comerciü de la Lipsa unü estrasü dintr'unü raportü consularü de la Iași care vorbesce despre *trista stare a lucrurilor în România și invitü pe comercianți și fabricanți Sacsoniei a observa cea mai mare prudință și prevedere în relațiunile lorü comerciale cu cea țerä.* Ge va dice domnu Crețulescu și Gompniä la această nuvelă? Va înțelege în fine, că România este aprópe a perde, în urma relei sale administrațiuni interne, nu numai renumele seü politicü, darü și reputațiunea sa comerciale în țerile străine și c'o compromite nu numai în ochii ómenitorü de Statü, ci și chiarü în ochii comercianților stäini? Domnulü Crețulescu pare a fi unulü din acei bărbați, la cari iubirea portfoliului este balanciată numai prin iubirea de sine, și cărorä se potü aplica cuvintele poetului romonü:

„et si fractus illabatur orbis impavidum ferient ruinae.

„Dacă frintü ar cadé clobulü preste noi, ne înspäimântäi nê-arü afla ruinile lui.

Dar perseverința ajunge câte uä datä încäpăcinare și d. Crețulescu n'ar face reü a asculta mai multü opiniunea publică; uä concesione facütä opiniunii publice ar face multü bine patriei sale, căci credemü că D. Crețulescu recunósce äncä România de patria sa.

Ministrulü de comerciü d'aici, Comitele Wickenburg, a datü dimisiunea sa ș'acéstă numai din cauza, fiindü că la unü Meeting asicurasä lucruri, cari pe urmă n'äü fostü acceptate de consiliulü ministrilorü. Unü adevăratü om de Statü trebuie se fie fórté simțitorü pentru opiniunea publică și nu trebuie se-i opue uä piele de bivolü. D'acei-a populațiunea d'aici aprobä fórté multü cecisiunea Comitelü Wickenburg d'ași da demisiunea, cu tóte că administrarea lui și principiile sale politice lăsa multe de doritü.

La 5 sau la 6 Septembrie s'a stéptä întócerea împäratului de la

Francfort, și Municipalitatea d'aici face cele mai mari pregătiri spre a'lu priimi cu demnitate. Tóte corporațiunile äü luat-u decisiunea a aștepta pe Imperatulü la imbarcaderä și lucrători de fabrice äü declaratü, la unü Meeting ce äü finutü ieri, că vorü veni și ei la imbarcaderä. Împäratulü informatü d'acéstă, a telegrafiatü de la Francfort, că va face mare bucuriä änimiei sale a vedea la sosirea lui în capitala poporațiunea împrejuriului lui, darü că se rógä multü a nu face mari celtuieli ș'aci vinü cuvinte nobile și semnificative, în privința marii miserii, de care pătescesce uä parte a Ungariei meridionale în urma secetei celei mari. Serbarea națională care s'a datü la Prater în óröea universärei Împäratului, a fostü visitatä de 300,000 ómeni și jumetate din productulü net, 40,000 fiorini, a fostü destinatü pentru nenorociții locuitori din Ungaria.

H. B.

În gazeta oficială de la Vienna „Wiener Zeitung“ citimü uä corespondință din Bucuresci, cu datä de 20 August:

„Pe cândü guvernului principelui Cuza a acordatü cunoscutele concesioni „prealabile pentru căile ferate (cu reserva incuviințării ulterioare a camerii) și pe cândü companiele respecti-ve franceze și englese trimitü inginerii lorü aici spre a face măsurători, rele și lucrările pregătitoare, s'a formatü în Englitera uä altä asociațiune „suptü denumire: „Marea compania română de căi ferate pentru transitul „austro-orientalü“, cari a supseris unü „capitalü de 50 milióné franci și care „este gatä a construi căile ferate în „Valachia și Moldavia c'unü prețü „multü mai estinü și c'uä garanță de dobindä multü mai micä de câtü optü „la sutä. Suptü nise asemenea împregiurări este mai cu neputință, ca „guvernului Principelui se póttä con- „firma definitivü concesione prealabi- „lä ce a acordatü provisorii, chiarü „atunci cândü i s'arü acorda la Con- „stantinopolü dictatura. Mai puciniü „äncü se se póte admite ideea, că „camera se va aräta dispusä a incuviințe și a lua asuprä-și pentru țerä „greutatea unei garanțe de dobindä de „optü la sutä, mai cu sémä dupä ce „concurința a doveditü d'ajunsü, că uä „garanță de dobindä atätü de mare nu „este de locü justificatä. Darü fiindü „că amicii și bărbații din prejurulü „guvernului n'äü pentru Compa- „niä cea nouä formatä în Englitera „acela-și interesü care, i-a facütü a „protege concesionile acordate la „Lon- „don and County Bank“, putemü ad- „mite, că proiectele de căi ferate träm- „bițate cu atäta scomotü, äü remasü „josü pentru mai multü timpü.“

Correspondință particulară a ROMÂNULUI.

Iași 22 Augustü 1863.

Domnule directore.

Frica — despre care dice proverbulü că nu este descänțicü — se vede c'a pătrunsü ädincü în änimiele vâloroșilorü nostrii megieși Ruși, căci la cea mai micä mișcare, la celü mai micü scomotü, tresărü întocmai ca copiii cei mici prin somnü, precumü se vederedä și din următoriele fapte: 1. Äü în diitele trecute tóte trupele care formedä cordonulü Prutulü, toți obeșnicü, tótă cinovnicimea mare și micä a fostü pusä în mișcare ș'a procedatü la feluște cercetări și altele, dir preună

cu secretarulü Consulatulü Rusescü de aici, și sciți pentru ce? Pentru că guvernulü rusescü ar fi fostü înscințatü că pe la trecătórea de la Sculeni din apropierea Iașilorü s'ar fi strecuratü în Rusia unü inamicü cumplitü, nu înse ca celü despre care v'a vorbitü colegulü meü S. în epistola sa, cu datä de la Leopold, adică cu córne și cu cođi, ci cu malacofü și cu scarpi, voiü se dicü de d-șóra (acäre-a nume veji bine-voi alü suplini, fiindü că l'am uitatü), ce a servitü ca adiotante lui Langhiewici cândü a fostü prinsü de Austriaci; însă din tóte cercetările urmate, ruși äü remasü nu mai cu spaimä, căci de și póte unü asemenea inamicü va fi trecutü, însă fără se-i fi remasü urmele prin ridomostiile Zastarii, tamojnei etc. 2-le, totü în diitele trecute äü mai trasü uä altä spaimä la moșia Răpile, din districtulü Fălciü, a d-lui Cogălniceanu, și écă cumü: d. Cogălnicianu se vede că readucându-și äminte de inghetatele ce a mändütü cu d. Principe Grigorie M. Sturza, l'a invitatü la uä vînătórea de animale; și äșa pentru ca vînătórea se fiä câtü se va puté mai fructuosä, äü pusü în mișcare uä multime de ómeni, cari apropiindu-se de fruntariä, äü facütü pe Ruși a se crede surprinși de Poloni, și s'äü pusü în stare de aperature, fără însă se uite pe Gospodi po Milo; și écă eumü d-nu Cogălnicianu deveni în sfirșitü spaima Rușilorü fără se viseze măcarü. — Mai dicä dupe tóte acestea cine va voi că Ruși nu suntü în stare a cuceri lumea.

Alaltä-eri și eri a urmatü aicea arendarea mai multorü moșii de a cleului, inse și astä datä *nerușinata compania de precepeși* ș'a jucatü rolulü iei, care constä în cea-a d'a spolia atätü casele și institutele de bine-facere, câtü și pe nenorociții arendari din care multü nu äü altä esistință de câtü aicea-a de a munci tótă viața lorü ca arendari pentru a-și scóte pânea de tóte diitele, și écă cumü se urmézä acéstă: mai multü din acești precepeși se înțelegü între diinși, formează societäți, și apoi dea dreptulü saü rin äginți lorü, intimidedä pe adevärași concurinți, le spunü curatü de nu le va da atäta și atäta pentru cutare moșie de care se interesedä ei, äü se se câtü nu face moșia: ș'äșa dacă li se dä cea-a ce se cerü, uneltescü a se adjuceca fondulü cu nimicü, sucitändü feluri de feluri de cazuri cari punü în ändoialä pe cei-lalți concurinți; érü de nu li se dä, atuncea în adeväru îi sue peste ändoitü și äntreitü de câtü face arenda ș'appi manopereadä d'a o lăsa în spatele celui interesatü care chiarü de la celü întâiu saü de la alü doilea anü ne mai putändü pläti oäștivrile ruinätórie, guvernulü este silitü a o revinde pe conta arendașului, care neavindü depusä garanță de câtü pe valórea unü cäștiü, trebui a rămäne păgubașü pentru celü alü ne ajunsü; saü de nu lasä a se vinde pe conta sa, atuncea pentru a se despägubi, născocesce feluri de feluri de preteste pentru a putea intenta procese de despägubiri saü împileadä pe locuitori în modulü celü mai barbarü. —

Ministeriulü sc'e saü este datorü a sci despre aceste speculațiuni, care vatämä și Statulü și pe uä multime de nenorociți arendari: darü atunci pentru ce nu ie nici uä mesurä într'acéstă, pentru ce nu voiesțe a statornici oferile sigilate, deschise nu în secretü ci în ședința publică? — La acéstă licitațiune s'a presintatü și locuitori a doue sate, și anume de Boróca și de Pilcești și äü facütü a se adjuceca asuprä lorü arenda acelorü moșie. — Multü äü simțitü uä viue multämire vedindü că și locuitori äü începutü a-și înțelege interesele lorü și că începü a se induleci la muncä

liberä în folosulü lorü, dar nici a-acești șermani locuitori n'äü puțutü scäpa ne jumuliți, și äncä pinä la pe-le, de óre cari filo-säteni, cari i-äü facütü a pläti scumpü protecțiunea ce le-äü acordatü, dicü d-lorü, numai pentru marele interesü ce pórtä acestei interesante clase de ómeni. — Etä meșteșugü, etä dibăcia de a se areta cineva și în focatü patriotü și de a se alege și cu punga plinä. — Speculanți și patrioți despre cari ve vorbiü fiindü destulü de cunoscuți în tótä România de dincóce de Milcovü, socotescü despensatü de o voiü mai numi.

Moitorulü No. care ne-äü adusü scirea că este de ajunsü a scri unü singurü articlu în Monitoriulü Ostii pentru a putea dobindi ori ce postü, a începutü a face pe multü ași ascuți condeiele; de cea-a ve prevü ca se va gätiți de luptä, — cu campionii improvidäți. — Mai dicä cine va voi că nu se stimulezä talentulü, și că funcționarii nostrii nu se potü asemäna cu aeronautii saü plutitorii în aerü, pe cari acumü îi vedü la pământü și acumü îi vedü în înaltulü cerulü și vice-versa, dupe cumü bate și vintulü. — Priimiți etc. etc. F.

Francfort, 1 Septembrie. Conferințele Principilorü germani s'a închisü astä-đi.

Principii s'a despărțitü cu multämire. Articlii amendați care äü fostü supuși la uä dezbateré speciale, s'äü priimitü definitivü, și articlii care n'äü fostü supuși unei asemenea dezbateri, s'äü priimitü *en bloc*. Necesitatea de Conferințe ministeriale, ș'a rădicatü dupe ce s'a sävrșitü acestü mare faptü. Nu s'a unütü cu acéstă: Baden, Mecklenburg-Schmorin, Weimar și Waldeck, toți cei-lalți äü suptü semnatü profocolulü de închiiäre? Resultatulü împreună cu o scrisóre colectivă a principilorü se va anuncia regelü Prusiei.

Cracovia, 2 Septembrie. Dupä diariulü „Özas“ de astä-đi, Rudzki n'a cäzutü și este numai vulneratü.

Leopoldü, 31 Augustü, 8 ore 15 minute s'era. Buletinurile diariului „Dziennik Powszechny“ asupra bätăliei lingä Dologuczä suntü neadeverale. Nu comandantele Kruk cu trei despărțiri, ci numai singurü Ruski a suferitü acolo uä ävingere la 24 Augustü. Perderile rusesci, dupe propriulü lorü raportü äü fostü de 175 morți și 255 vulnerați. Kruk, cu șapte despărțiri, a cäștigatü la 29 uä strelucitä biruință asupra optü companii rusesci ș'apoi s'a unütü cu Lelewel. — La Bender în Besarabia äü fostü areștați și träsü înaintea unui tribunalü de resbelü 42 oficeri rusesci, implicați într'uä conspirațiune ce s'a descooperitü.

Leopoldü, 31 Augustü. Gazeta de la Leopoldü dice, că Lelewel s'aflä cu 600 ómeni infanteriei și 20 cäläroși lingä Janow, unde s'ästéptä în scurtü timpü uä bätăliä. Nuvele particulare spunü că la 24 Augustü a fostü ävinsü aprópe de Chelm Ruski cu remășița despărțirii lui; că corpulü de căpeteniä a äinsurgitilorü în districtulü Lublin, suptü comanda lui Kruk a cäștigatü la 29 Augustü uä biruință änsemnätä în contra Rușilorü aprópet de Janow; șapte corpuri äü fostü ängagiate în bätăliä, care fu una din cele mai sängeróse.

Berlin, 1 Septembrie. Scrisori particulare de la Peterburg, cu datä de 30 Augustü, anuncia că unü ucasü imperialü ordinä äncorporarea a 48 regimente de rezervä în ärmia activä. Marele duce Constantin a asistatü la unü consiliü ministerialü suptü președința Împäratului la Zarskoje-Selo, în care s'a discutatü responsulü la nota celorü trei puteri, Marele duce a fostü priimitü fórté amicalment, de către împäratulü.

Berlin, 31 Augustü. Gazeta Crucei anuncia, că regelü Prusiei s'a dusü la Rosenau spre a face uä visitä reginei Engliterei; mäne ädjinetä se va întórce la Berlin.

Paris, 31 Augustü, 6 ore s'era. Astäđi s'a finutü unü consiliü de ministrii. Împäratulü a priimitü ieri în äudiență pe comitele von der Goltz, ämpäratésä a plecatü la Biarritz.

